

Aan

ODR, [REDACTED]

Van

ODR, [REDACTED]

Onderwerp

Natuuradvies 4, Bergsche Maasdijk 0, Nederhemert, ODR2307292, Zaltbommel.

Inleiding

Er was een aanvraag kapvergunning ingediend voor het uitvoeren van groot onderhoud langs de N831 in diverse gemeentes. Bij dit onderhoud worden onder andere diverse bomen gekapt. Deze vergunning ziet toe op het gedeelte in de gemeente Zaltbommel. Er is een ecologische onderzoek is uitgevoerd en een ontheffing Wet natuurbescherming verleend. Eerder heeft een collega ([REDACTED]) hierbij geadviseerd. Zijn advies was om voor nu enkel de bomen die een acuut gevaar vormen te kappen (levensverwachting van 1-5 jaar) en de bomen met hogere levensverwachtingen en risico op takbreuken te beheren om zo het gevaar tot een minimum te beperken. Hierbij ons natuuradvies.

Advies

U wordt geadviseerd:

1. te weten dat, in tegenstelling tot wat wij eerder leken te adviseren, er ten aanzien van natuurwaarden vanuit het bestemmingsplan geen belemmeringen zijn;
2. ter overweging neer te leggen om het document 'Aanvraagdocument diverse vergunning gemeente Zaltbommel, Groot onderhoud N831, 31 mei 2023, BügelHajema', het document 'Trajectverkenning landschap en natuur N831, 14 juli 2021, Eelerwoude (bijlage 6)' en het document 'beoordelingsformulier kapvergunning APV art. 4.11., 19-7-2023, gemeente Zaltbommel, registratienummer aanvraag OD.R. 7835875' aan te laten passen/te actualiseren;
3. ter overweging neer te leggen of er voor de roek niet betere/andere maatregelen getroffen kunnen worden;
4. Het stikstofonderzoek te actualiseren;
5. Het advies te sturen voor ons overleg.

Argumenten

1. *De enige locatie waar het bestemmingplan aangeeft dat er aan natuurwaarden getoetst moet worden is in de gebiedsaanduiding 'uiterwaarden' in verband met het herplanten van bomen.*

Uitsluitend voor de gebiedsaanduiding 'uiterwaarden' in verband met het aanplanten van bomen zijn de natuurwaarden relevant (artikel 44.7 van het bestemmingplan). Hier zorgt het aanplanten van bomen dat dit juist in het voordeel is van natuurwaarden, zoals tevens is onderbouwd op pagina 27 van 'Aanvraagdocument diverse vergunning gemeente Zaltbommel, Groot onderhoud N831, 31 mei 2023, BügelHajema'. Op andere locaties, zoals waar de roeken en vleermuizen aanwezig zijn, zijn

de natuurwaarden niet een aspect waar volgens het bestemmingsplan op gelet hoeft te worden. Daar hoeft vanuit het bestemmingsplan alleen op de waarde waterstaat – waterkering gelet te worden. Het kappen van de bomen is juist in het voordeel van deze waarde zoals tevens is onderbouwd op pagina 26 van Aanvraagdocument diverse vergunning gemeente Zaltbommel, Groot onderhoud N831, 31 mei 2023, BügelHajema'. Het advies van mijn (ex)collega () was gericht op de natuurwaarde van de bomen vanuit de APV. Dit is iets wat de gemeente zelf moet onderbouwen en afwegen en daar kan de ODR de Wabo-vergunning niet op tegenhouden. Wel kunnen wij daar natuurlijk (vrijblijvend) advies op geven (zie volgende punten).

2. Onderbouwing ten aanzien van natuurwaarden op basis van de APV strookt niet meer met de ecologische soortgerichte onderzoeken en kan voor zienswijze zorgen op de Wabo-vergunning.

In het 'Aanvraagdocument diverse vergunning gemeente Zaltbommel, Groot onderhoud N831, 31 mei 2023, BügelHajema' worden diverse waarden van de bomen besproken waaronder de natuurwaarde op basis van Artikel 2.2 lid 1 onder g Wabo jo. artikel 4:11 lid 2 jo. lid 1 van de APV Zaltbommel 2022. Het gaat dan om de weigeringsgronden vanuit de APV. Hier gaat de gemeente zelf over en niet de ODR, in tegenstelling tot waar mijn collega vanuit ging. In ieder geval zijn er natuurwaarden aangetroffen, namelijk roekennesten en vleermuisverblijven. Naar mijn idee dient de gemeente zelf af te wegen, mits goed onderbouwd, dat er weliswaar sprake is van belangrijke natuurwaarden bij bepaalde bomen (roekennesten en vleermuisverblijven) maar dat andere belangen in dit geval als belangrijker worden gezien en dat er wel maatregelen worden getroffen voor de natuurwaarden.

Toch is er naar mijn idee ten aanzien van de natuurwaarde vrij weinig onderbouwing in het aanvraagdocument maar ook in het 'beoordelingsformulier kapvergunning APV art. 4.11., 19-7-2023, gemeente Zaltbommel, registratienummer aanvraag OD.R. 7835875'. In het beoordelingsformulier kapvergunning wordt de natuurwaarde wel als weigeringsgrond genoemd maar er wordt verder niet aangegeven of de bij de bomen natuurwaarde een rol speelt terwijl dat voor de overige weigeringsgronden wel wordt gedaan. Echter vindt de daadwerkelijk onderbouwing plaats in andere documenten. Het beoordelingsformulier kapvergunning kan dan ten aanzien van de natuurwaarde het beste verwijzen naar die andere documenten (Aanvraagdocument diverse vergunning gemeente Zaltbommel, Groot onderhoud N831, 31 mei 2023, BügelHajema' en 'Trajectverkenning landschap en natuur N831, 14 juli 2021, Eelerwoude'. Misschien goed om het document 'beoordelingsformulier kapvergunning APV art. 4.11., 19-7-2023, gemeente Zaltbommel, registratienummer aanvraag OD.R. 7835875' aan te passen.

Op pagina 19 en 20 van het 'Aanvraagdocument diverse vergunning gemeente Zaltbommel, Groot onderhoud N831, 31 mei 2023, BügelHajema' wordt gesproken over de natuurwaarde die is toegekend op basis van het LNC Waarderingskader. Voor de bomen van voor 2002 wordt aangegeven dat de natuurwaarde medebepalend is. Vervolgens staat er dat de bomen geen essentiële rol hebben in het ecologisch

functioneren van dit gebied. Vraag hierbij is dan wanneer er wel sprake is van een essentiële rol in het ecologisch functioneren van dit gebied en hoe dit dan op basis van het LNC waarderingskader wordt bepaald. Het LNC waarderingskader is niet te vinden. Via de stukken gaat het bij dit kader waarschijnlijk om het document 'Waarderingskader groen langs wegen in Gelderland' deze is niet te vinden of te raadplegen (link in het document

'Bijlage_9_Werkwijze_Bomen_langs_provinciale_wegen_versie_2.0.pdf' naar dit waarderingskader doet het niet en het waarderingskader is niet te vinden op de site van Provincie Gelderland). Het is dus niet transparant hoe de natuurwaarden bepaald worden. Wel wordt op pagina 18 van het document 'Trajectverkenning landschap en natuur N831, 14 juli 2021, Eelerwoude' aangegeven wanneer de waarde essentieel is en wat de mogelijkheden zijn wanneer dit het geval is. Echter zou een werkende link toevoegen verstandig zijn.

In het 'Aanvraagdocument diverse vergunning gemeente Zaltbommel, Groot onderhoud N831, 31 mei 2023, BügelHajema' staat vervolgens op pagina 19 en 20 dat het uitvallen van de bomen niet leidt tot groot ecologisch kwaliteitsverlies, tenzij er een verblijfplaats worden aangetroffen voor boombewonende vleermuizen in een boomholte. Er zijn verplaatsplaatsen van vleermuizen aangetroffen. Hier wordt niet gesproken over de roeken, terwijl de bomen juist voor de roeken een essentiële functie hebben, als in dat compensatie voor de roek in het gebied lastig lijkt te zijn in tegenstelling tot de ruige dwergvleermuis. In de samenvattende tabel (afbeelding 17) op pagina 20 wordt vervolgens aangegeven dat de waarde van deze bomen medebepalend zijn maar niet essentieel. Moet dat dan gezien de essentiële functie van bepaalde bomen voor de roek en ruige dwergvleermuis dan eigenlijk niet essentieel zijn? Op pagina 17 van het document 'Trajectverkenning landschap en natuur N831, 14 juli 2021, Eelerwoude' wordt gesteld dat als er verblijfplaatsen van vleermuizen worden aangetroffen (wat dus zo is) de natuurwaarde wel essentieel kan worden. De roek is hierbij vergeten/niet besproken maar dit lijkt dan voor de roek ook te gelden. Hier lijkt in ieder geval een punt te zitten waar zienswijzen op kunnen komen. Bepaalde bomen lijken dus wel degelijk een essentiële natuurwaarde te hebben en het is dus verstandig in verband met transparantie om dat dan ook te benoemen. Wel staat er op pagina 18 van het document 'Trajectverkenning landschap en natuur N831, 14 juli 2021, Eelerwoude' dat wanneer de natuurwaarde mocht conflicteren met een ander belang van gelijkwaardige waarde of hogere waarde en er is geen enkele mogelijkheid om een win-winsituatie te creëren, dan dient gezocht te worden naar consensus. Bij consensus kan er sprake zijn van lokale aantasting van waarden, maar wordt er minimaal gelijkwaardige waarde toegevoegd. Het lijkt mij verstandig dat er eerlijk wordt aangegeven dat vanwege de roek en verblijfplaatsen van vleermuizen de natuurwaarden van bepaalde bomen essentieel zijn. Dit dient dan aangepast te worden in 'Aanvraagdocument diverse vergunning gemeente Zaltbommel, Groot onderhoud N831, 31 mei 2023, BügelHajema' en 'Trajectverkenning landschap en natuur N831, 14 juli 2021, Eelerwoude'. Eigenlijk moet deze documenten dus geactualiseerd worden op basis van de ecologische onderzoeken om als goede onderbouwing te kunnen dienen.

Verder kan in het 'Aanvraagdocument diverse vergunning gemeente Zaltbommel, Groot onderhoud N831, 31 mei 2023, BügelHajema', ten aanzien van de natuurwaarde op basis van de APV mogelijk onderbouwd worden dat de waarde van bepaalde bomen voor vleermuizen en roeken essentieel zijn maar dat daarvoor maatregelen worden getroffen om een minimaal gelijkwaardige waarde (herplanten van bomen) terug te krijgen die op basis van het LNC waarderingskader nodig is. Deze borging vindt ook plaats via een ontheffing Wet natuurbescherming. Hierdoor wordt het ecologisch kwaliteitsverlies vanwege het wegvallen van deze bomen opgevangen. Toch zie ik hier wel wat risico's (zie volgende punt).

3. Het is de vraag of het huidige plan voldoende is voor de roek om als goede onderbouwing te dienen.

Ten eerste is het voor de roek de vraag of het herplanten van bomen zoals is voorgesteld voldoende is. In de ontheffing Wet natuurbescherming wordt aangegeven dat er geen geschikte alternatieven voor de roek in de nabije omgeving aanwezig zijn maar dat de roek flexibel genoeg is en er in de ruimere omgeving wel voldoende alternatieven zijn. In het kader van de ontheffing Wet natuurbescherming is daar volgens mij een zienswijze op gekomen. Op dit punt zou dan ook een zienswijze kunnen komen op de Wabo-vergunning, maar dan op het aspect 'minimaal gelijkwaardige waarde'. Indien de zienswijze op de ontheffing met succes weerlegd kan worden, dan zou dat op dit punt ook meteen voor de Wabo-vergunning kunnen gelden. Bij Bergsche Maasdijk staan ongeveer 13 flinke populieren die weg moeten en daar zitten de roeken in. Is het mogelijk om populieren van significante omvang (geschikte omvang voor roeken) gegroepeerd terug te planten in de buurt van waar de roeken zitten? In het beplantingsplan lijkt het nu dat de populieren te veel verspreid zijn en bovendien is niet duidelijk welke omvang deze populieren hebben. Zeker nabij de locatie van de roeken komen er bomen die minder aantrekkelijk zijn voor roeken (Hazelaar, wilde appel, wilde peer). Ik weet niet wat de zienswijze op de ontheffing hierover zegt maar kan mij indenken dat zij daar op zitten. Roeken zijn niet specifiek gebonden aan populieren maar eerder aan gegroepeerde bomen van een bepaalde omvang. Toch gaan roeken in het rivierengebied vaak voor populieren. Zijn hier niet meer mogelijkheden om toch iets geschikts voor de roeken in de nabijheid te regelen? Is dat niet te bespreken met een roekenspecialist of de indieners van de zienswijze?

Ten tweede, en dat stond ook in het advies van mijn collega, is het de vraag of de bomen waar de roeken in zitten niet nog een tijd kunnen blijven staan. In afbeelding 3 op pagina 10 van 'Trajectverkenning landschap en natuur N831, 14 juli 2021, Eelerwoude' is namelijk te zien dat de bomen waar de roeken in zitten een levensverwachting van 5-15 jaar hebben. Compensatie voor de verblijfplaats van de ruige dwergvleermuis is goed te regelen. Dit is voor de roek echter een ander verhaal. Het is daardoor de vraag of de argumenten vanuit andere belangen (bijvoorbeeld verkeersveiligheid) zwaarwegend genoeg zijn ten opzichte van de natuurwaarde om voldoende te kunnen onderbouwen dat, in ieder geval de bomen waar de roeken in zitten, nu gekapt moeten worden. De ontheffing Wet natuurbescherming geeft aan dat er geen

Omgevingsdienst Rivierenland

alternatief is vanwege de verkeersveiligheid. Ook wordt daarin aangegeven dat bij oude bomen kans is op takbreuk. Gezien de levensverwachting van 5-15 jaar vraag ik mij af of dat stand houdt indien daar een zienswijze op toeziet. Ik heb geen verstand van boomveiligheid maar 5-15 jaar lijkt mij niet acuut (al ben ik daar geen specialist in) en zoals mijn collega had aangegeven kunnen de 13 roekenbomen met risico op takbreuk immers ook mogelijk gesnoeid en beheerd worden om gevaarlijke takken te verwijderen en de bomen te behouden.

Zoals eerder benoemd, ligt het maken van de afweging bij de gemeente en niet bij de ODR. Als daarnaast de zienswijzen op de ontheffing Wet natuurbescherming met succes weerlegd kunnen worden, dan geldt dat ook meteen voor het aspect natuurwaarden bij de Wabo-vergunning. Toch wil ik meegeven of er niet een andere manier gevonden kan worden wat beter is voor de roek, desnoods in overleg met de indieners van de zienswijzen op de vergunning Wet natuurbescherming.

4. Het stikstofonderzoek is verouderd

Er is een nieuwe versie van AERIUS Calculator uitgekomen. Bij lopende procedures moet met de huidige versie van AERIUS worden gerekend. Het stikstofonderzoek moet dus worden geactualiseerd. Verder is het de vraag of een stikstofonderzoek wel nodig is omdat het mogelijk onder beheer en onderhoud valt en er daardoor mogelijk een vrijstelling bestaat. Mogelijk kan de provincie dit zelf navragen bij vergunningverlening Wet natuurbescherming. Als een vrijstelling vanwege beheer en onderhoud niet geldt moet het stikstofonderzoek gewoon worden geactualiseerd.

5. Verstandig dat de betrokkenen op de hoogte zijn van dit advies zodat het bij het overleg besproken kan worden.

Kanttekening

Geen.

Bijlagen

Geen.